

IV

(Informace)

INFORMACE ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

RADA

Závěry Rady o východním rozměru účasti a mobility mládeže

(2011/C 372/03)

RADA A ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ ZASEDAJÍCÍ V RADĚ:

5. jako dvě prioritní oblasti činnosti v obnoveném rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže (2010–2018) byly zařazeny „účast“ a „mládež a svět“;

PŘIPOMÍNÁJÍCE, ŽE

1. v článku 165 Smlouvy o fungování Evropské unie se stanoví, že činnost Evropské unie je zaměřena na podporu rozvoje výměn mládeže a pedagogických pracovníků a podporu účasti mladých lidí na demokratickém životě Evropy;

2. Smlouva o fungování Evropské unie umožnila EU posílit provádění její zahraniční politiky; spolupráci se sousedními zeměmi lze nyní rozšířit tak, aby integrovaným a účinnějším způsobem zahrnovala celé spektrum otázek;

3. mobilita má význam pro podporu vzájemného porozumění a hospodářského rozvoje, přičemž zvyšuje povědomí o různých životních postojích a různých situacích mladých lidí po celé Evropě. Kromě dalších výhod je mobilita nezbytná pro výměnu nápadů, šíření inovací, řešení problémů se zaměstnaností a sociálních otázek, vytváření silných pout mezi lidmi, podporu osobního rozvoje a osvojování sociálních dovedností, jakož i pro podporu mezikulturních kompetencí a boj s předsudky; mimo jiné je klíčem k rozvoji potenciálu všech mladých lidí a dosažení cílů strategie Evropa 2020;

4. v souvislosti s celkově vyšší mobilitou, která vede k častým kontaktům mezi lidmi různých národností, kultur, náboženského vyznání a přesvědčení, má Evropská unie rostoucí úlohu na mezinárodní úrovni při podpoře dodržování zásad demokracie, svobody, rovnosti a lidských práv a vhodných norem mezikulturního dialogu;

6. Ve Varšavě se ve dnech 5. až 7. září 2011 konala konference EU zaměřená na mládež, během níž bylo zdůrazněno, že je zejména zapotřebí:

— rozvíjet meziodvětvovou spolupráci mezi nevládními organizacemi mládeže a osobami s rozhodovací pravomocí, jakož i další výzkum za účelem posouzení dopadu spolupráce a mobility mládeže,

— zajistit dostupné informace o členských státech EU a východoevropských a kavkazských zemích, a to prostřednictvím komunikace online i offline,

— odstranit vízová omezení, která jsou i nadále největší překážkou spolupráce mládeže ze zemí EU a jejich sousedních zemí,

— posílit a rozšířit zdroje a programy, jako je *Mládež v akci*, v zájmu většího zaměření na otázky mobility a zapojení mladých lidí do procesu rozhodování,

— stanovit v politikách EU jako jednu z priorit účast mládeže na demokratickém životě v Evropě, například zahájením zvláštních programů na podporu spolupráce mládeže ze zemí východní Evropy a členských států EU.

UZNÁVAJÍ, ŽE

7. rozšíření Evropské unie dne 1. května 2004 znamenalo pro Unii historický posun v politickém, zeměpisném a hospodářském ohledu, což dále posílilo potřebu spolupráce EU s jejími sousedy, včetně zemí východní Evropy⁽¹⁾;
8. evropská politika sousedství Evropské unie⁽²⁾, která byla nedávno ve sdělení „Nový přístup k sousedství, jež prochází změnami“ ohodnocena a zasazena do nového rámce, vymezuje ambiciózní cíle vycházející ze závazků ke společným hodnotám a účinnému provádění politických, hospodářských a institucionálních reforem; strategický význam evropské politiky sousedství a opatření na posílení občanské společnosti a příležitostí k výměnám a mezilidským kontaktům se zvláštním zaměřením na mladé lidi vzrostl rovněž v důsledku demokratického vývoje a transformace, k nimž dochází v zemích, které jsou nejbližšími sousedy Evropské unie na její východní a jižní hranici;
9. v této souvislosti je Východní partnerství⁽³⁾ iniciativou strategického významu pro stabilitu a bezpečnost jak zemí východní Evropy účastnících se daného rámce evropské politiky sousedství, tak EU jako celku. Jeho důležitým cílem je posílit občanskou společnost, která je jedním ze základů účinného demokratického státu. Této oblasti spolupráce, která zahrnuje účast a spolupráci mládeže, by měla v rámci Východního partnerství náležet ještě významnější úloha;
10. za základní prvky partnerství EU-Rusko pro modernizaci⁽⁴⁾ bylo označeno usnadňování mezilidských kontaktů a posílení dialogu s občanskou společností;
11. Evropská unie již vynakládá úsilí na udělování zvláštních povolení k pobytu státním příslušníkům třetích zemí, kteří žádají o povolení vstupu na území některého členského státu za účelem vykonávání dobrovolné činnosti⁽⁵⁾, což je důležitý krok kupředu;
12. potřebu vytvořit se zeměmi jižní a východní Evropy partnerství v oblasti mobility nedávno zdůraznila Evropská
- rada⁽⁶⁾. S ohledem na budoucí podobu těchto partnerství je zapotřebí vzít v úvahu rostoucí mobilitu mladých lidí za účelem vzdělávání, včetně neformálního učení v jiné zemi, což může mít podobu práce s mládeží, včetně výměn mládeže a dobrovolné činnosti;
13. výměnné programy pro mládež jsou dobrým nástrojem, zejména pro mladé lidi s omezenými příležitostmi, který umožňuje získat mezikulturní zkušenosti a rozvinout osobní a jazykové dovednosti;
14. rozvoj mezinárodní spolupráce mladých lidí, pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže z Evropské unie a zemí východní Evropy představuje v kontextu možných potíží významný přínos k budování důvěry v tomto regionu a formuje tak budoucí vztahy v Evropě;
15. evropská politika sousedství zahrnuje činnosti, které Evropská unie a členské státy vyvíjejí v rámci vztahů se šestnácti zeměmi sousedícími s EU. V této souvislosti a s ohledem na jejich možný přínos k probíhajícím demokratickým procesům by bylo možné zvážit uplatnění iniciativ podobných těm, které uvádí tento dokument v souvislosti se zeměmi jižního Středomoří.

STANOVÍ, ŽE OBECNĚ JE TŘEBA:

16. podporovat mezinárodní spolupráci mládeže, dialog a vzájemné porozumění mladých lidí, pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže z EU a východoevropských zemí jakožto důležitý nástroj podpory evropského občanství a demokratizačních procesů;
17. usnadnit přístup mladých lidí k mobilitě ve vzdělávání, včetně cestování mladých lidí, pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže z východoevropských zemí do Evropské unie a cestování mladých občanů Evropské unie do jakékoliv země východní Evropy;
18. podporovat vzájemné učení mezi členskými státy, organizacemi mládeže a mladými lidmi v oblasti spolupráce se třetími zeměmi, zejména zeměmi východní Evropy, zvyšováním povědomí o politikách mládeže a posilováním kvality informací o příležitostech k mobilitě a účasti na ní.

⁽¹⁾ Pro účely tohoto dokumentu se zeměmi východní Evropy rozumí: Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko, Ukrajina a Rusko.

⁽²⁾ Rámec evropské politiky sousedství zahrnuje 16 nejbližších sousedních zemí EU: Alžírsko, Arménii, Ázerbájdžán, Bělorusko, Egypt, Gruzii, Izrael, Jordánsko, Libanon, Libyi, Maroko, Moldavsko, okupovaná palestinská území, Sýrii, Tunisko a Ukrajinu.

⁽³⁾ Iniciativa Východního partnerství zahrnuje tyto země: Arménii, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzii, Moldavskou republiku a Ukrajinu.

⁽⁴⁾ http://eeas.europa.eu/russia/index_en.htm

⁽⁵⁾ Směrnice Rady 2004/114/ES ze dne 13. prosince 2004.

⁽⁶⁾ Závěry zasedání Evropské rady ve dnech 23. a 24. června 2011 (EURO 23/11).

SOUHLASÍ PROTO S TÍM, ŽE

19. podporování oboustranné mobility a větší účasti na aktivitách souvisejících s neformálním učením mladých lidí, pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže z EU a východoevropských zemí může přinést četné výhody pro:
- a) mladé lidi tím, že rozvine jejich dovednosti a kompetence, což jim umožní zvýšit svoji zaměstnatelnost, seznámit se s inovativními přístupy a lépe porozumět jiným kulturám ve stále více globalizovaném multikulturním světě, jakož i tím, že jim poskytne příležitost zamyslet se nad způsoby, jak zvýšit svoji účast v demokratickém životě v různých kontextech;
 - b) organizace občanské společnosti, zejména organizace mládeže a ty, kdo pracují s mladými lidmi a pro ně tím, že umožní účinné vzájemné učení ohledně posílení postavení mladých lidí a zvýšení jejich účasti zintenzivněním různých forem spolupráce mezi mladými lidmi;
 - c) komunity v EU, které hostí mladé lidi z východoevropských zemí, a místní komunity ve východoevropských zemích, které hostí mládež z EU, zejména pro rozvoj jejich mezikulturních kompetencí;
 - d) rodinu a vrstevnické skupiny mladých lidí zapojených do mobility po jejich návratu do domovských zemí v souvislosti s jejich pohledem na EU a s mezikulturní vnímavostí;
 - e) občanskou společnost ve východoevropských zemích, mimo jiné díky tomu, že se seznámí s kulturou demokracie, a díky informacím, které získá o praktických aspektech demokratického života, jakož i o udržitelném rozvoji, a o podpoře společných hodnot, jako je vzájemné porozumění, demokracie, solidarita a dodržování lidských práv;
 - f) Evropu jako celek tím, že vytvoří intelektuální kapitál, který bude dále formovat a ovlivňovat občanskou společnost;
20. podpora aktivní účasti mladých lidí ve společnosti, přeshraniční mobility a kontaktů mezi lidmi přispěje k výměně názorů, šíření inovací a budování partnerství a z dlouhodobého hlediska tak usnadní změny, v jejichž důsledku se zmenší socioekonomické rozdíly mezi společnostmi;
21. podpora vypracování kvalitních informačních nástrojů, výměna osvědčených postupů mezi EU a zeměmi východní Evropy a zajištění přístupu k informacím o spolehlivých partnerských organizacích by napomohly k posílení navazování vztahů, prohloubení spolupráce mezi organizacemi mládeže v EU a zemích východní Evropy a k zajištění bezpečnosti účastníků podílejících se na této spolupráci; v tomto ohledu jsou důležitou podpůrnou sítí střediska pro správu zdrojů organizace SALTO (Support for Advanced Learning and Training Opportunities) a síť Eurodesk;
22. další rozvoj a podpora dobrovolných aktivit, práce s mládeží a podnikání má potenciál příznivě ovlivnit zaměstnatelnost mladých lidí a usnadnit jejich aktivní zapojení ve společnosti;
23. vzhledem k tomu, že zeměpisná vzdálenost může být někdy překážkou spolupráci a mobilitě, měl by být dále rozvinut potenciál virtuální mobility zajištěním přístupu k informacím o účasti a zaměstnatelnosti mládeže a zajištěním výměny těchto informací;
24. větší mobilita a spolupráce ve velké míře závisí na zájmu o partnerskou zemi a znalostech o této zemi a zejména její celkové kultuře v oblasti mládeže; ke zvýšení tohoto zájmu a úrovně znalostí je obzvláště důležité kulturu prezentovat a podporovat, aby mladí lidé byli motivováni ke vzájemné spolupráci;
25. významnou překážku v komunikaci mohou pro mladé lidi představovat nedostatečné jazykové dovednosti. Je proto třeba podpořit úlohu evropských programů v oblasti vzdělávání a mládeže jako jednu z mnoha možností, jak zlepšit jazykové dovednosti a propagovat studium cizích jazyků;
26. snazší přístup mladých lidí ze zemí mimo EU, především východoevropských zemí, lze umožnit například prostřednictvím dohod o zjednodušení vízového režimu, které jsou jedním z neúčinnějších nástrojů na podporu mobility jako takové;
27. Rada Evropy je díky svým zkušenostem a odborným znalostem v oblasti spolupráce s východoevropskými zeměmi důležitým partnerem při uskutečňování aktivit, kterých se účastní mladí lidé z východoevropských zemí, a partnerství mezi Evropskou unií a Radou Evropy v oblasti mládeže je hodnotným nástrojem, který v tomto ohledu podporuje součinnost mezi Evropskou unií a Radou Evropy;
28. stávající programy a nástroje na podporu mobility zejména v Evropské unii by mohly být posíleny a rozšířeny tak, aby se vztahovaly i na mladé lidi, dobrovolníky, pracovníky s mládeží a další osoby, kteří pracují s mládeží z východoevropských zemí nebo mají zájem s těmito zeměmi spolupracovat; to se týká zejména programů Mládež v akci, Celoživotní učení, partnerství EU a Rady Evropy v oblasti mládeže včetně Evropského centra znalostí pro politiku mládeže, sítě středisek pro správu zdrojů organizace SALTO (Support for Advanced Learning and Training Opportunities), sítě Eurodesk a Evropského portálu pro mládež;

29. Evropské fórum mládeže a organizace mládeže na všech úrovních mohou při své činnosti hrát klíčovou úlohu zastupování a obhajování potřeb a zájmů mladých lidí v kontextu spolupráce mládeže ze zemí EU a ze zemí východní Evropy;

30. k formování nástrojů spolupráce mládeže s východoevropskými zeměmi by měly být využity zkušenosti získané při spolupráci s jinými sousedními regiony.

VYZÝVÁ PROTO ČLENSKÉ STÁTY A EVROPSKOU KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ:

31. podporovaly výměny mládeže a programy mobility pro mladé lidi a organizace mládeže, včetně dobrovolníků, pracovníků s mládeží, výzkumných pracovníků a osob pracujících s mládeží v EU a sousedních zemích, zejména východoevropských, sdílením osvědčených postupů spolupráce mezi organizacemi činnými v oblasti mládeže, aby každý mladý člověk měl v Evropě příležitost k mobilitě a účasti;

32. omezily překážky pro mobilitu a účast mimo jiné podporou studia cizích jazyků, podporou poskytování kvalitních informací v dané oblasti atd.;

33. ve zprávě o mládeži v roce 2012 a následujících zprávách o mládeži EU informovaly o oblasti činnosti „Mládež a svět“;

34. posoudily výsledky studie „Účast mládeže na demokratickém životě v Evropě“, která bude dokončena v roce 2012, se zvláštním zaměřením na její možné dopady na mladé lidi v EU a východoevropských zemích, a aby s cílem rozšířit poznatky o mládeži poskytovaly výsledky výzkumu týkajícího se mladých lidí a jejich účasti;

35. zvážily, zda v zájmu podpory účasti a mobility mládeže budou ve spolupráci s Radou Evropy a dalšími mezinárodními organizacemi i nadále organizovat výměny osvědčených postupů v oblasti politiky mládeže mezi zeměmi východní Evropy a EU.

VYZÝVAJÍ ČLENSKÉ STÁTY, ABY:

36. se aktivně účastnily mnohostranných platform Východního partnerství, zejména platformy č. 4 nazvané Mezilidské kontakty, v jejichž rámci by bylo možné podporovat rozvoj iniciativ pro mládež;

37. posílily meziodvětvovou spolupráci mezi jednotlivými oblastmi politiky a příslušnými orgány, aby tak bylo možné se nadále zabývat překážkami bránícími oboustranné mobilitě mladých lidí ze zemí, na něž se vztahuje evropská politika sousedství, například tím, že naleznou možné způsoby, jak v patřičných případech usnadnit vydávání víz mladým lidem z východoevropských zemí;

38. využívaly spolupráce s informačními strukturami v oblasti mládeže, jako je síť Eurodesk a Evropská informační a poradenská agentura pro mládež (ERYICA), a využívaly Evropské centrum znalostí o politice mládeže (EKCYP) na podporu příležitostí k účasti a mobilitě.

VYZÝVAJÍ KOMISI, ABY:

39. v budoucích programech EU pro mládež zachovala a posílila východní rozměr, aniž by byla dotčena jednání o víceletém finančním rámci;

40. nadále podporovala spolupráci mládeže mezi EU a zeměmi Východního partnerství v rámci programu Východního partnerství, který je zaměřen na mládež;

41. upravila Evropský portál pro mládež, aby byl užitečný a přístupný pro všechny mladé lidi z celé Evropy, včetně zemí východní Evropy;

42. v rámci svých příslušných pravomocí zvážila rozvoj evropské iniciativy týkající se karty „Mládež v pohybu“ tak, aby zahrnovala mladé lidi z celé Evropy, včetně východoevropských zemí.

PŘÍLOHA

Politické souvislosti

- směrnice Rady 2004/114/ES ze dne 13. prosince 2004 o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby,
 - rozhodnutí Rady ze dne 27. listopadu 2009 o Evropském roku dobrovolných činností na podporu aktivního občanství (2011) (2010/37/ES),
 - rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1719/2006/ES ze dne 15. listopadu 2006, kterým se zavádí program Mládež v akci na období let 2007 až 2013,
 - závěry zasedání Evropské rady ve dnech 23. a 24. června 2011 (EUCO 23/11),
 - usnesení Rady ze dne 27. listopadu 2009 o obnoveném rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže (2010–2018) (Úř. věst. C 311, 19.12.2009),
 - doporučení Rady 14825/08 ze dne 18. listopadu 2008 podporující mobilitu mladých dobrovolníků v rámci Evropské unie,
 - závěry Rady ze dne 19. listopadu 2010 o iniciativě Mládež v pohybu – integrovaném přístupu k výzvám, kterým čelí mládež (2010/C 326/05),
 - doporučení Rady ze dne 28. června 2011 Mládež v pohybu – podpora mobility mladých lidí ve vzdělávání (2011/C 199/01),
 - usnesení Rady ze dne 19. května 2011 o podpoře nových a účinných forem účasti všech mladých lidí na demokratickém životě Evropy (2011/C 169/01),
 - sdělení Komise nazvané Evropa 2020 – strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, KOM(2010) 2020,
 - společné sdělení vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Evropské komise nazvané Nový přístup k sousedství, jež prochází změnami - přezkum evropské politiky sousedství, KOM(2011)303,
 - sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o Východním partnerství (KOM(2008)0823) ze dne 3. prosince 2008,
 - společné sdělení Evropské radě, Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů nazvané Partnerství pro demokracii a sdílenou prosperitu s jižním Středomořím (KOM(2011) 200).
-